QALA FUTHI UBEKE

Ishidi lokuhlola ukuqhathanisa izakhiwo zebhizinisi

Igama _____ **Ibhizinisi** _____ **Usuku** _____

Uzogcina unalokhu
Isithombe esicacile sokuthi ubani ongumnikazi webhizinisi lakho nokuthi ubani owenza izinqumo, isakhiwo esibonakala sifanele, nombuzo owodwa womeluleki.

1. Ubani osebhizinisini?

Isakhiwo sebhizinisi (uhlobo lwebhizinisi olusemthethweni) sikhombisa ukuthi ubani ongumnikazi walo, ubani owenza izinqumo nokuthi ubani othwala izikweletu nezingozi zalo. Umuntu osizayo akuhlali kungumnikazi. **Umnikazi** unesabelo esivunyelwene ngaso enzuzweni, ekulahlekelweni noma ezinqumweni. Bhala bonke abantu abasebenza ebhizinisini noma abafaka imali kulo.

Igama	Umnikazi, umsizi noma umsebenzi?	Isabelo senzuzo nokulahlekelwa	Wenza izinqumo ezibalulekile?
isb. Mina	Umnikazi	Konke	Yebo
isb. Udadewethu	Umsizi, ngimkhokha u-R1 500 ngenyanga	Lutho	Cha

INOTHI
Uma abantu ababili bengagcwalisa umugqa ngendlela ehlukile, bhala phansi isivumelwano futhi nivumelane ngaso manje.

2. Izingozi nezinhlelo zakho

Izingozi ezinkulu zebhizinisi yilezi (isb. ukulimala kwempahla yekhasimende, u-R15 000 esimkweleta umhlinzeki)

Eminyakeni emibili ezayo, ibhizinisi lihlela (isb. ukuqasha abantu ababili, ukufaka ithenda yenkontileka)

Lo msebenzi uhlose ukufundisa kuphela. Akuyona iseluleko sentela, somthetho noma sezezimali. Imithetho nezidingo zingahluka ngohlobo lwebhizinisi nendawo. Buza isiphathimandla esifanele noma umeluleki oqeqeshiwe mayelana nesimo sakho.

3. Yisiphi isakhiwo esifanele?

Funda izigaba 1 no-2. Phawula esisodwa esifanele kakhulu.

UHLU LOKUHLOLA

- [ ] **Umnikazi oyedwa**: umnikazi oyedwa, ukuhlela okulula. Umnikazi nebhizinisi abahlukaniswanga ngokomthetho, ngakho umnikazi unesibopho somuntu siqu sezikweletu zebhizinisi.
- [ ] **Ubambiswano**: abanikazi ababili noma ngaphezulu babelana ngemali, umsebenzi noma amakhono, futhi babelana ngenzuzo nokulahlekelwa. Kudinga isivumelwano esibhaliwe esicacile.
- [ ] **Inkampani yangasese**: ibhaliswe nge-CIPC, ihlukile ngokomthetho kubanikazi bayo. Ifanele izinkontileka ezinkulu, abanikazi abaningi noma ukukhula kwesikhathi eside. Amarekhodi nezinikezelo eziningi minyaka yonke.

ISEXWAYISO

Khetha ngezizathu ezisebenzayo

Ungakhethi inkampani kuphela ngoba izwakala ingochwepheshe. Ungagcini isakhiwo kuphela ngoba usijwayele.

4. Abalingani kuphela: ingabe isivumelwano sibhaliwe?

Yeqa lesi sigaba uma nguwe wedwa umnikazi. Phawula iphuzu ngalinye esevele libhaliwe futhi lasayinwa.

UHLU LOKUHLOLA

- [ ] Lokho umlingani ngamunye akulethayo (imali, imishini, amakhasimende, umsebenzi)
- [ ] Ubani ongumnikazi wemishini ibhizinisi eliyithengayo
- [ ] Indlela inzuzo nokulahlekelwa okwabiwa ngayo
- [ ] Ubani ongenza iziphi izinqumo
- [ ] Kwenzekani uma umlingani ehamba

ITHIPHU

Ukushintsha isakhiwo kamuva

Ushintsho lungathinta ama-akhawunti ebhange, izinkontileka, imishini, intela, amalayisense namarekhodi omhlinzeki. Buza ngalokhu ngaphambi kokuthi ushintshe.

Lo msebenzi uhlose ukufundisa kuphela. Akuyona iseluleko sentela, somthetho noma sezezimali. Imithetho nezidingo zingahluka ngohlobo lwebhizinisi nendawo. Buza isiphathimandla esifanele noma umeluleki oqeqeshiwe mayelana nesimo sakho.

5. Yisa lokhu kumeluleki

Yisa leli khasi kumabhala-mali, kuchwepheshe wentela noma kumeluleki wezomthetho. Izigaba 1 no-2 zichaza ibhizinisi lakho ngokushesha.

Isinyathelo esilandelayo

Isakhiwo esibonakala sifanele, nesizathu

Umbuzo wami womeluleki (isb. "Ingabe kufanele ngibhalise inkampani ngaphambi kokuthi ngisayine le nkontileka?")

Umeluleki engizoxhumana naye, nokuthi nini

Lo msebenzi uhlose ukufundisa kuphela. Akuyona iseluleko sentela, somthetho noma sezezimali. Imithetho nezidingo zingahluka ngohlobo lwebhizinisi nendawo. Buza isiphathimandla esifanele noma umeluleki oqeqeshiwe mayelana nesimo sakho.